

Media uutisoi
uskonnoista
neutraalisti.

Vihapuhe on
erottamaton osa
moninaista
yhteiskuntaa.

Uskonnoista
uutisoidaan vain
silloin, kun jotain
pahaa on
tapahtunut.

Uskallan ilmaista
oman mielipiteeni
netissä.

Media vaikuttaa
käsitteisiin
uskonnoista.

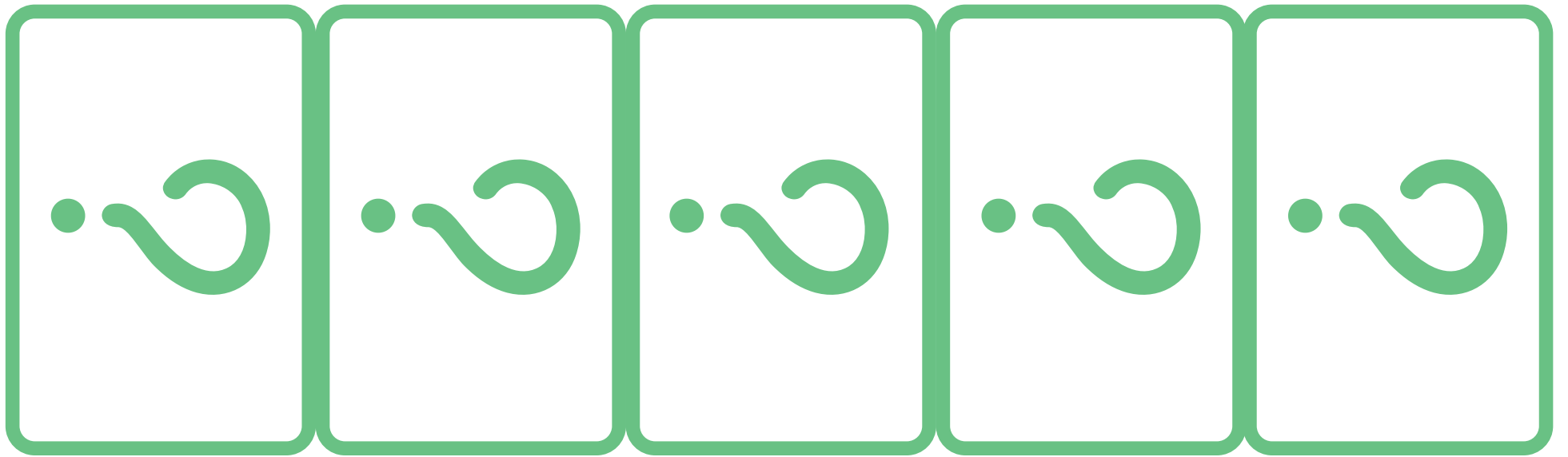
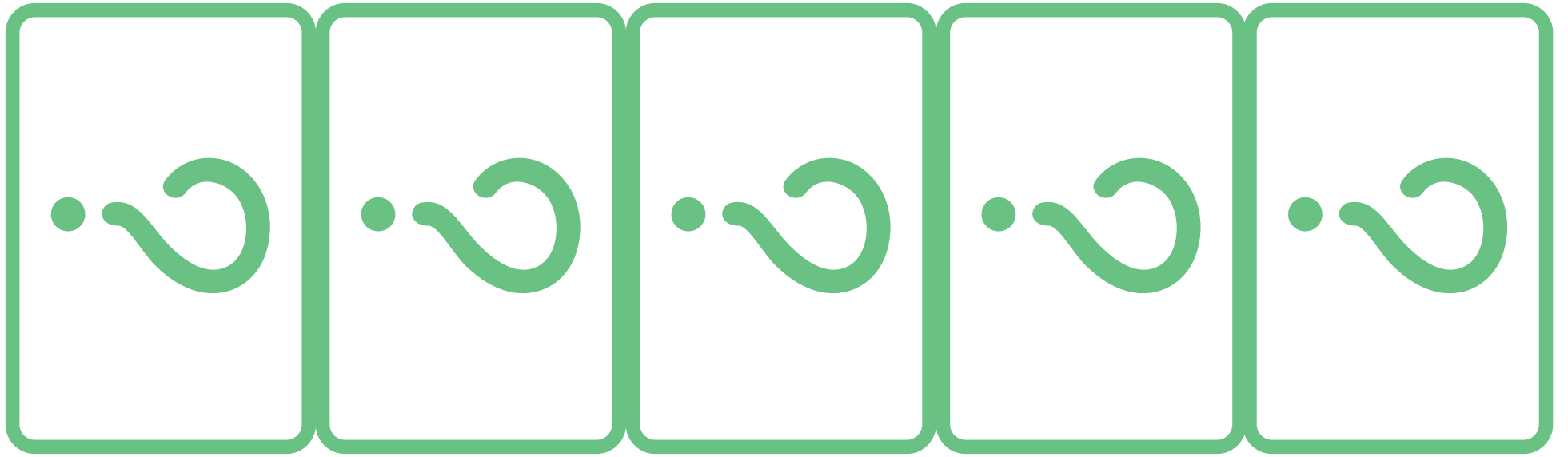
Netissä on enemmän
positiivista kuin
negatiivista sisältöä
uskonnoista.

Samoista asioista
uutisoidaan samalla
tavalla eri puolilla
maailmaa.

Netissä kaikki
voivat ilmaista
mielipiteensä
vapaasti ilman
pelkoa.

Meemillä on
vaikutusta siihen,
miten ihmiset
näkevät
maailmaa.

Netissä on
hyväksyttävää
purkaa oma
turhautuminen
muihin.

Netissä voi levittää
väärää tietoa
toisista ilman
seurauksia.

Medialla on ollut
vaikutusta omiin
arvoihini ja
käyttökseni.

Suomenkielisessä
netissä
keskusteluyliapiiri
on aina asiallista.

Yksittäiset
kokemukset ovat
usein
vakuuttavampia
kuin tilastotieto.

Missä tahansa
keskustelussa sen
osapuolet ovat aina
tasavertaisessa
asemassa.

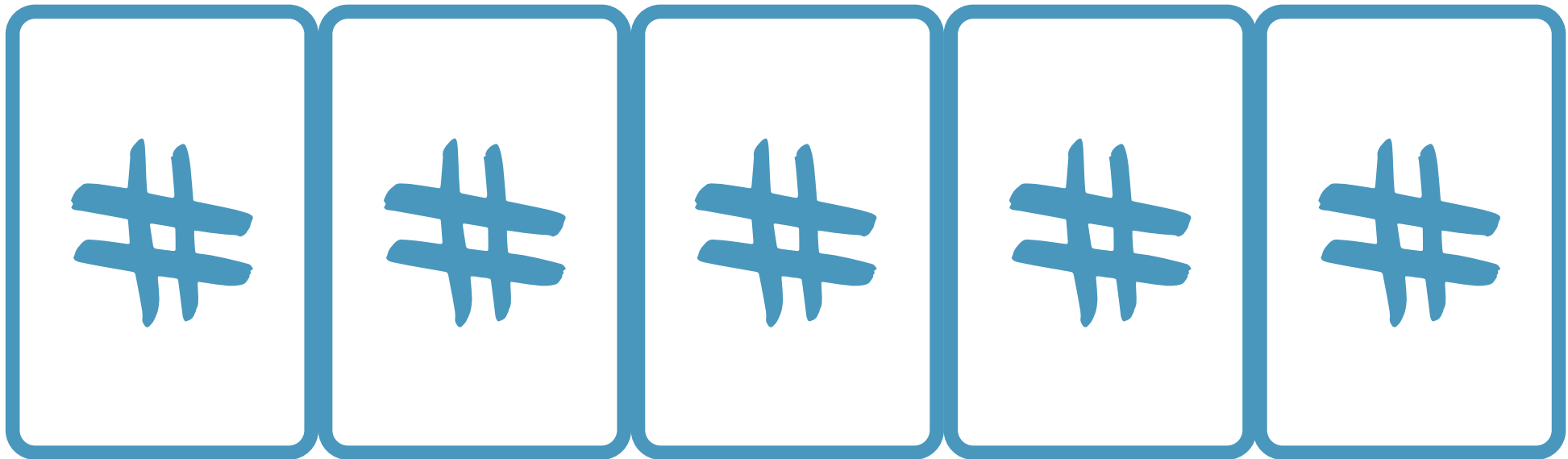
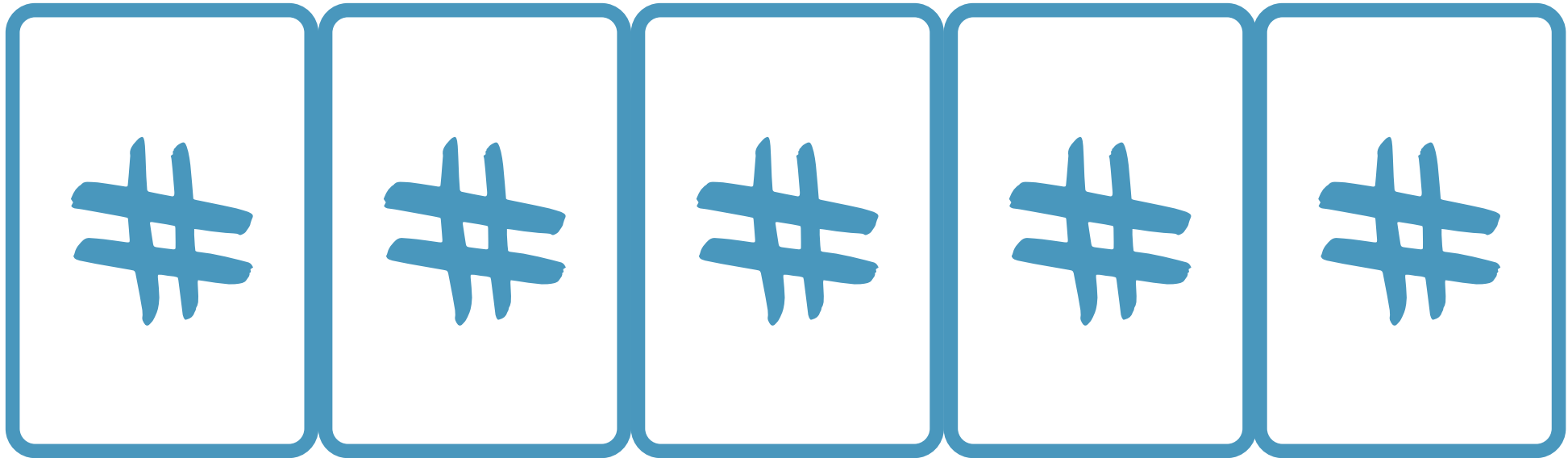
Jokaisella on
velvollisuus puuttua
netissä kohtaamaan
vihapuheeseen.

Julkisuuden henkilöille
saa laittaa vihamielisiä
kommenteja, sillä
julkisuudessa olemiseen
kuuluu ilkeiden
kommenttien saaminen.

Myös hyvin erilaisen
maailmankuvan
omaavat ihmiset ovat
kykeneviä
keskustelemaan
sivistyneesti.

Sananvapauteen
kuuluu se, että saan
sanoa ihan mitä
tahansa ilman
seurauksia.

Netin
keskustelukulttuuria
ei voi mitenkään
parantaa.

arvot

katsomus

dialogi

konflikti

disinformaatio

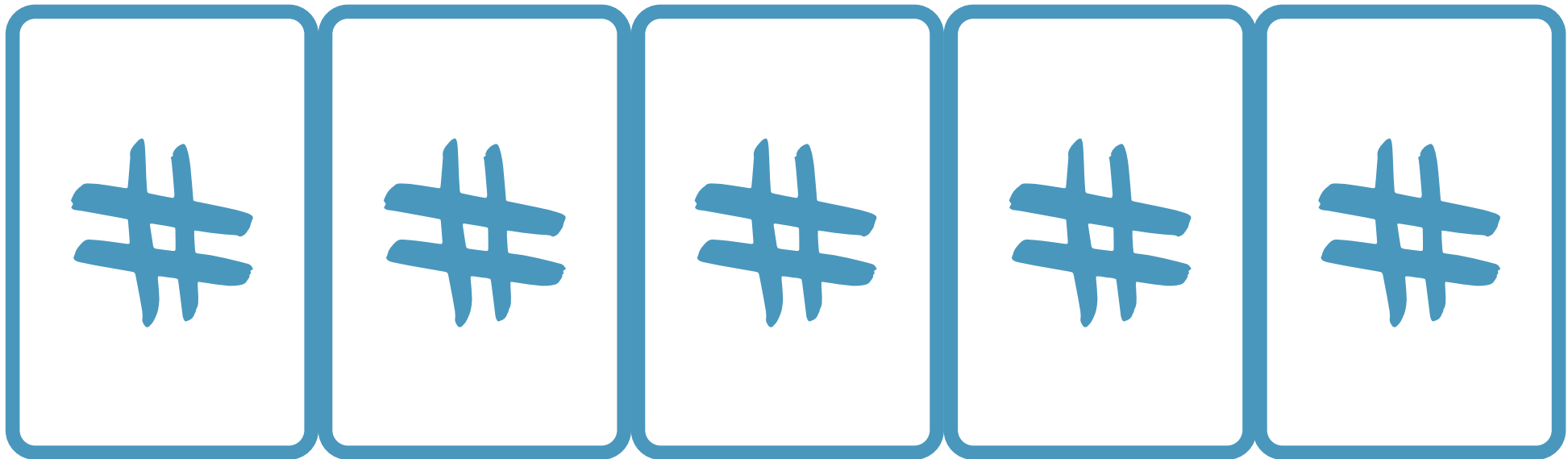
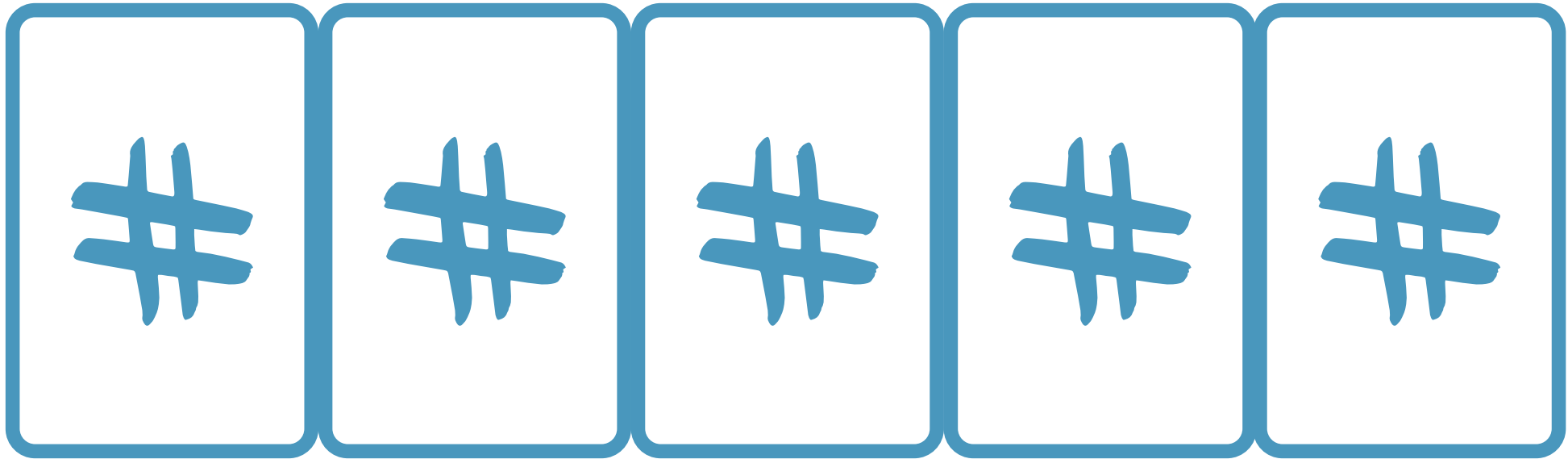
kulttuuri

identiteetti

kuplautuminen

informaatiovaikuttaminen

malinformaatio

misinformaatio

vahvistusharha

vihapuhe

valemedia

polarisaatio

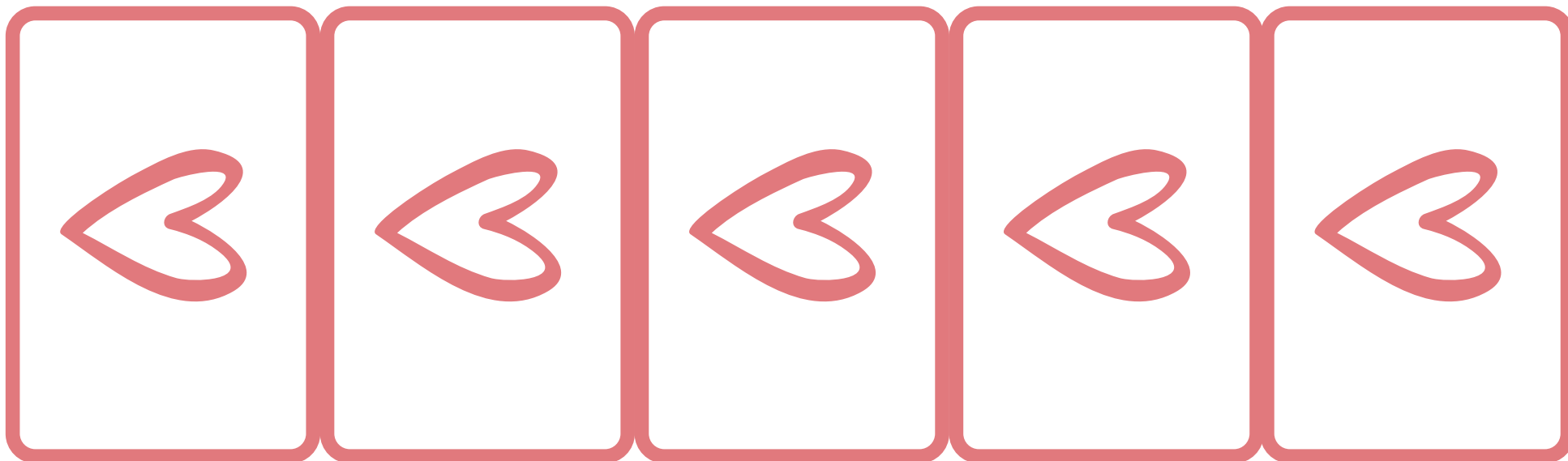
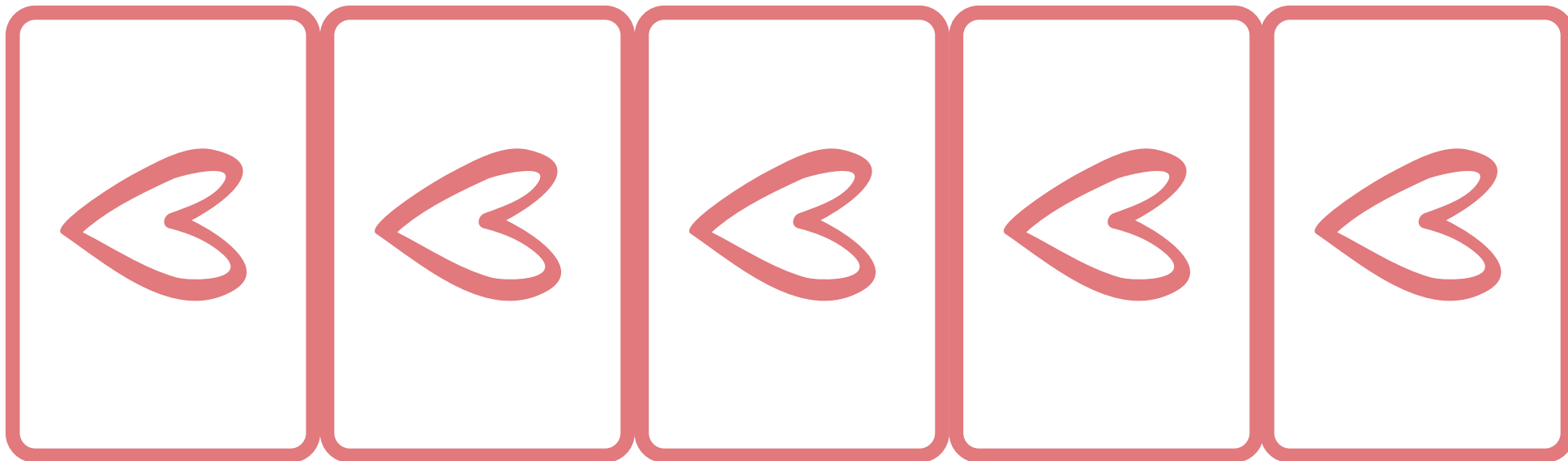
valeuutinen

rasismi

uskomusten pysyvyys

syrijintä

uskonto

Mitä sosiaalisen median alustoja käytät?

Mistä somesovelluksia kehittävät ja ylläpitävät yhtiöt saavat rahansa?

Mitä hyviä asioita sosiaalinen media tuo elämääsi?

Miksi somessa leviää myös valheita sekä loukkaavia ja aggressiivisia puheita, kuvia ja videoita?

Millaisia huonoja asioita some voi tuoda elämään?

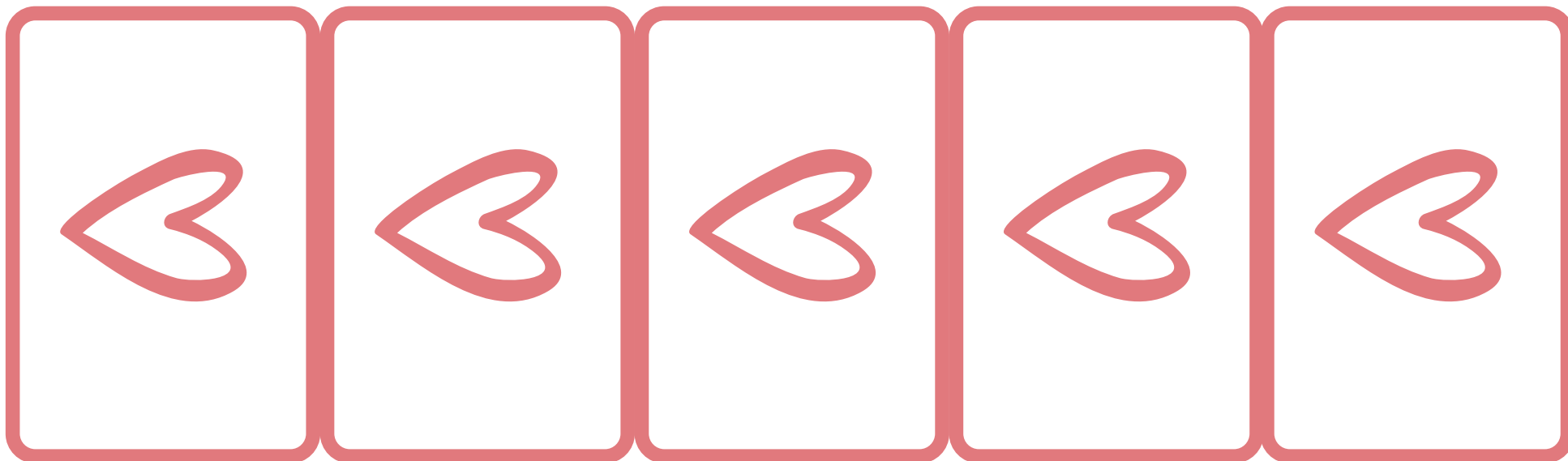
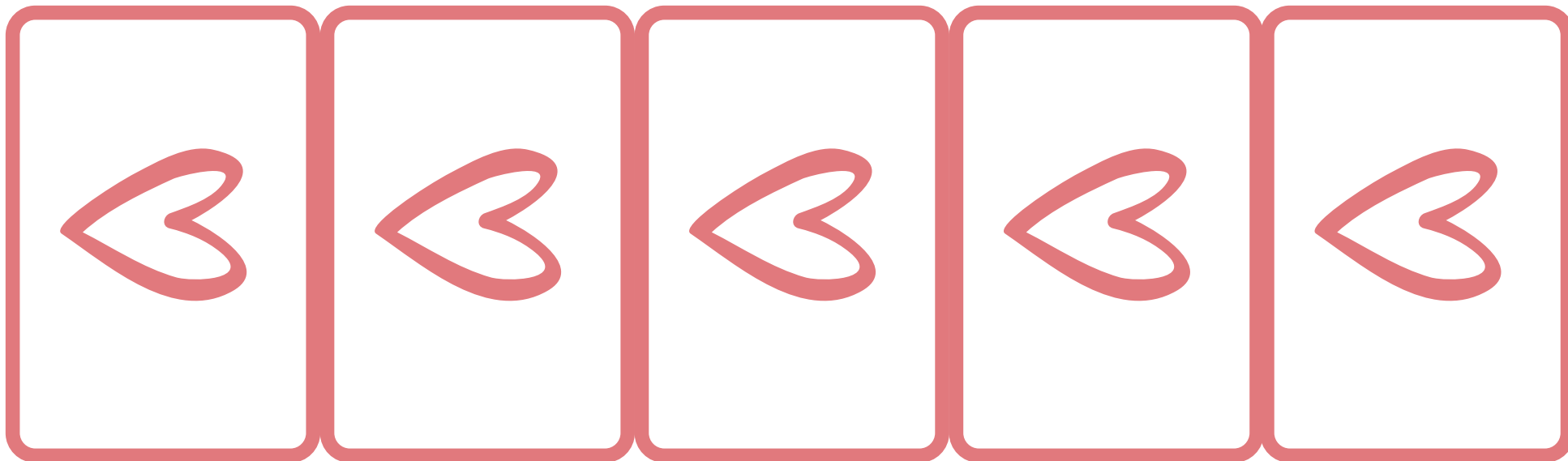
Miten mielestäsi tavallisen käyttäjän pitäisi reagoida vihapuheeseen?

Vertaile käyttämäsi somekanavia. Mitkä ovat niiden vahvuudet ja heikkoudet?

Haluaisitko joskus olla somevaikuttaja? Miksi? Miksi et?

Miksi somesovellukset ovat käyttäjilleen ilmaisia?

Millaista sisältöä seuraat somessa? Seuraatko erilaisia asioita eri alustoilla?

Kuinka paljon
uskot somella
olevan vaikutusta
sinuun?

Millaisia hyviä
puolia
somejulkisuudessa
on?

Kuinka paljon
aikaa käytät
somesa
päivittäin?

Millaisia huonoja
puolia
somejulkisuudessa
on?

Mikä on
lempisome-
kanavasi ja
miksi?

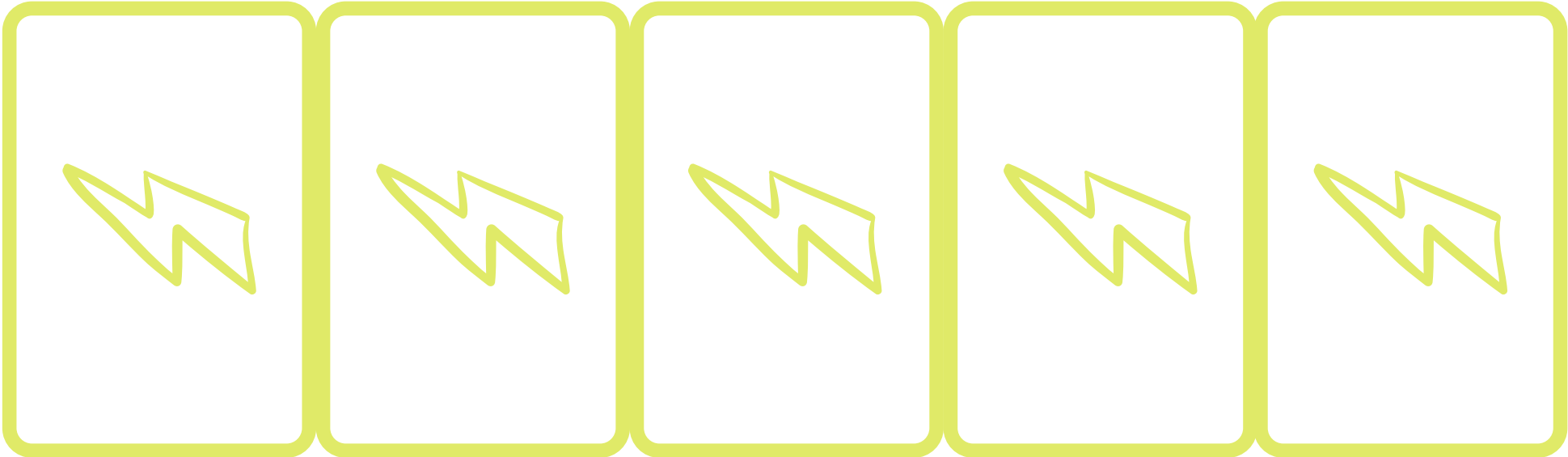
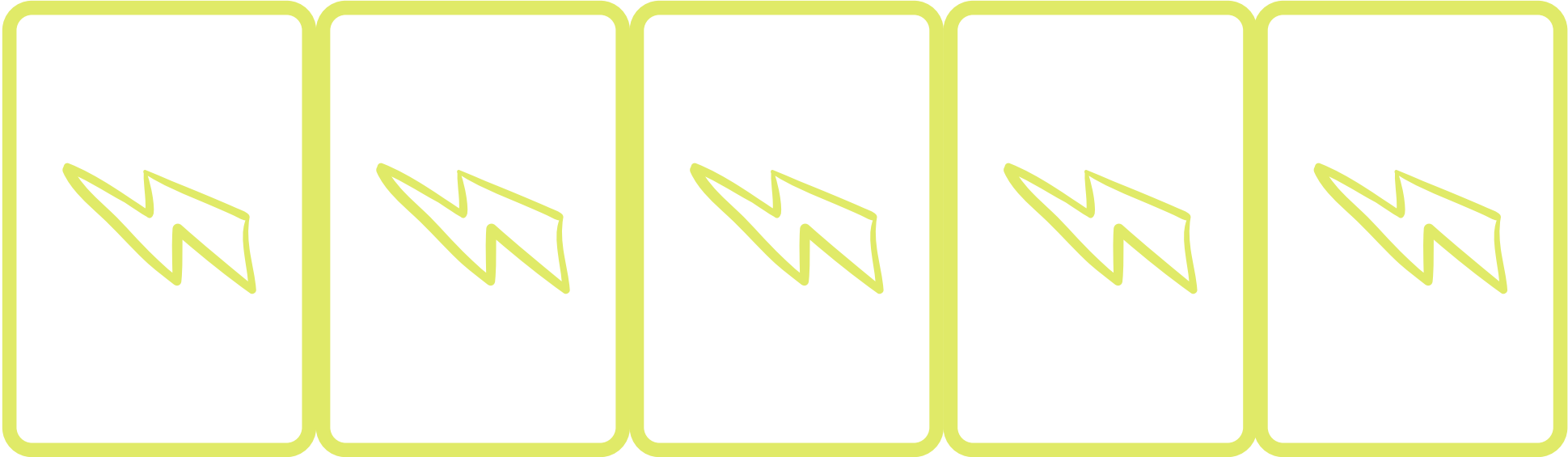
Oletko aktiivinen
keskustelupalstoilla
tai kommentoijana?
Miksi olet tai et ole?

Onko somessa
tilisi yksityisiä
vai yleisiä?
Miksi?

Liikutko somessa
omalla nimelläsi vai
käyttäjänimellä?
Miksi?

Kuinka usein
julkaiset
somesa?

Uskotko kaiken,
mitä näet
somesa?

Kohtaat keskustelupalstalla äärimmäisen vihamielisen ja väkivaltaa tiettyä ryhmää kohtaan ihannoivan keskustelun. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Ystäväsi on saanut vihamielisiä kommentteja viimeisimpään julkaisuunsa anonyymiltä käyttäjiltä. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Huomaat, että jokin tuttuasi on kirjoittanut aggressiivisen ja ilkeän kommentin jonkin toisen tuttusi julkaisuun. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Näet, että tuttuasi on kommentoinut vihamielisen ja ilkeän kommentin erään julkisuuden henkilön julkaisuun. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Sukulaisesi on alkanut jakaa salaliittoteorioita ja vihamielisen uhkailevia julkaisuja uskonnolliseen vähemmistöön kohdistuen. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

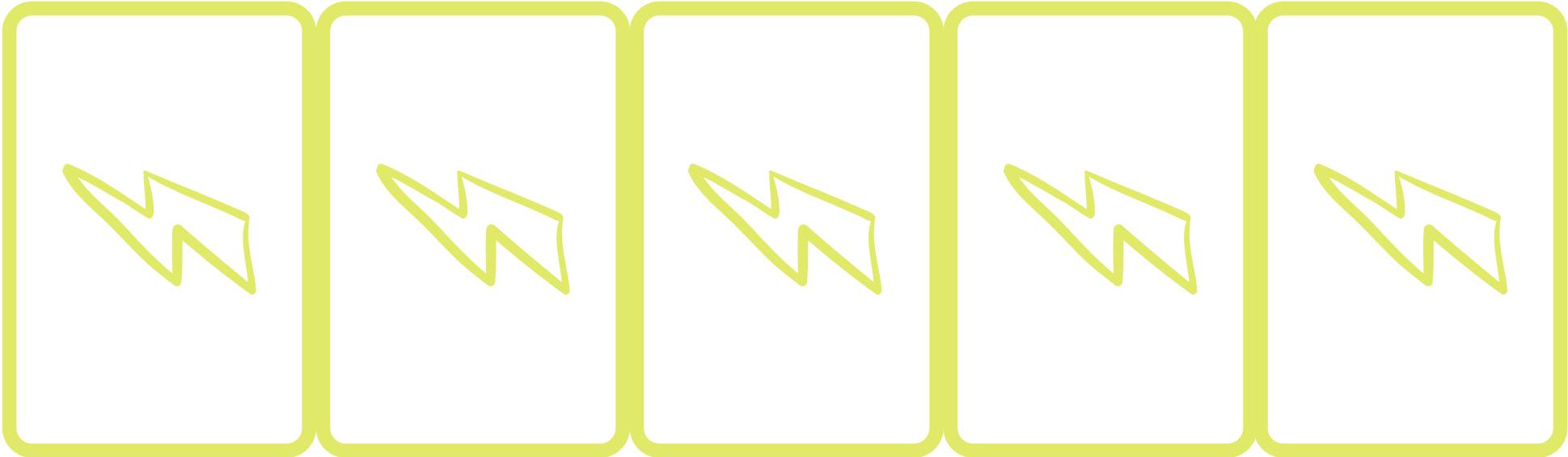
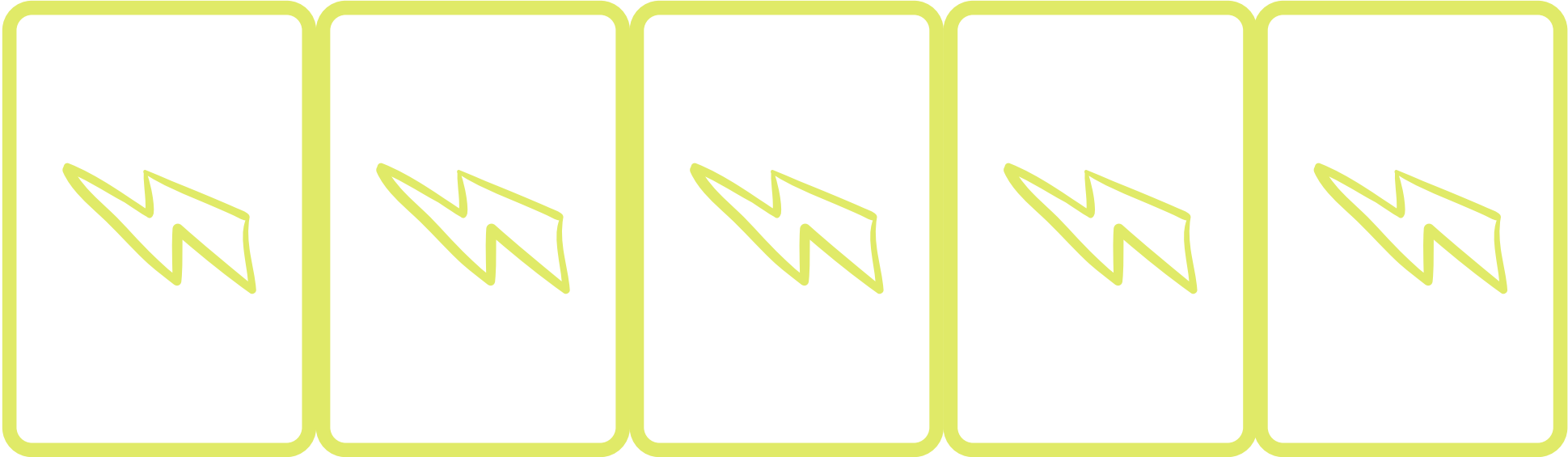
Somessa kiertää video, jossa levitetään vähemmistöön kohdistuvaa väärää tietoa, jonka tarkoituksena on selkeästi vahingoittaa ryhmän mainetta. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Kohtaat netissä suomalaisen kanavan, joka tekee yksinomaan vihapuhetta lietsovaa sisältöä. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Ystäväsi somejulkaisuihin on tullut vihamielisiä kommentteja ja tunnustat, että kommenttien tekijä on rinnakkaisluokkalainen. Mitä tällaisessa tilanteessa tulisi mielestäsi tehdä? Entä miten itse toimisit?

Huomaat, että sisaruksesi on kirjoittanut vihamielisiä kommentteja erään somevaikuttajan julkaisuuhin kommentoiden vaikuttajan kulttuuritaustaa. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Kaverisi kommentoi somessa ähräkkäästi hyökäten julkaisun tehneen arvomaailmaa vastaan. Kaverisi on mielestäsi liian hyökkäävä, mutta olet toisaalta hänen kanssaan samaa mieltä. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä? Entä tekisitkö jotain eri tavalla, jos olisit kaverisi kanssa täysin eri mieltä?

Huomaat, että luokkalaisesi on ollut tänään surullinen, ja välitunnilla huomaat, että luokkalaisesi viimeisimpään julkaisuun on tullut paljon vihamielisiä kommentteja. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Huomaat, että sisaruksesi katsoo somessa tiettyä ihmisryhmää kohtaan vihaa lietsovaa ja väärää tietoa levittävää videota. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Olet julkaissut eilen videon someen ja herätessäsi huomaat, että videoon on tullut vihamielisiä ja taustaasi pilkkaavia kommentteja. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Kaverisi on viime aikoina jakanut paljon tietystä ihmisryhmästä väärää tietoa levittäviä meemejä. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Selatessasi keskustelupalstaa huomaat hyvin polarisoituneen keskustelun, jossa riitelevien ääripäiden kommentit toisilleen ovat hyvin vihamielisiä ja paikoin väkivaltaisia. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Vanhempasi naureskelee videolle, jossa esitetään tietystä ihmisryhmästä väärää tietoa huumorin keinoin. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Huomaat, että keskustelupalstalla joukko keskustelijoita ovat hyökänneet toisen keskustelijan kimppuun hänen kulttuurista ja uskonnollista taustaansa pilkaten. Kukaan ei ole puolustamassa häntä. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Kaverisi naureskelee ja näyttää sinulle tiettyä ihmisryhmästä pilkkaa tekevää meemiä. Mitä tekisit tässä tilanteessa?

Huomaat, että keskustelupalstalla joukko keskustelijoita ovat hyökänneet toisen keskustelijan kimppuun hänen kulttuurista ja uskonnollista taustaansa pilkaten. Keskusteluun on tullut mukaan yksi puolustaja. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Kaverisi pyytää sinua osallistumaan mukaan keskusteluun puolustamaan häntä keskustelussa, jossa hänen uskonnollista taustaansa vastaan hyökätään. Mitä tekisit tässä tilanteessa? Entä mitä mielestäsi pitäisi tehdä?

Ohjeet

Laudalla liikutaan vuorotellen nopan osoittaman silmäluvun mukaisesti. Ensimmäinen maaliin päässyt on voittaja. Matkan varrella on nuolia, jotka hidastavat tai nopeuttavat matkaasi, jos osut niiden kohdalle. Pelilaudan ympyröissä on symboleita, jotka osoittavat, minkä kortin mukainen tehtävä pelaajan pitää suorittaa saavuttuaan ympyrään.

#-kortit ovat termin selitys -kortteja. Yritä selittää termi parhaasi mukaan. Oikeat vastaukset löytyvät ohjeiden toiselta puolelta.

Sydän-kortit sisältävät kysymyksiä sosiaalisesta mediasta ja sen käytöstä.

Kysymysmerkki-korttien kohdalla otat kantaa kortissa esitettyyn väitteeseen. Perustelethan myös oman kantasi.

Salama-kortit ovat tapauskortteja. Tapauskortin tehtävä pitää tehdä yhteistyönä. Jokainen, joka osallistuu tapauksen ratkomiseen rakentavasti, saa salama-merkin. Maaliin ei voi tulla ennen kuin on kerännyt viisi salama-merkkiä. Mikäli merkkejä puuttuu, pelaaja lähtee takaisin päin ja saa lähteä kohti maalia heti, kun viisi merkkiä on koossa.

Termin selitys

arvot = minkä perusteella asioita pidetään hyvinä, merkityksellisinä
dialogi = toisia kunnioittava vuoropuhelu, keskustelu
disinformaatio = tahallaan levitettyä väärää tietoa
identiteetti = koostuu siitä, miten määrittelet itsesi; käsitys itsestä
informaatiovaikuttaminen = aktiivinen tiedon levittäminen, minkä pyrkimyksenä on vaikuttaa mielipiteisiin, käytökseen, päätöksentekoon
katsomus = kokonaiskäsitys todellisuudesta: sen luonteesta, arvosta ja käsityksistä siitä, mitä tieto on ja mitä voidaan tietää (sis. maailmankuva, elämäkatsomus)
konflikti = ristiriita, joka voi johtaa väkivaltaan, sotaan tai terroritekoihin
kulttuuri = yhteisössä kehittyneiden ja vakiintuneiden henkisten ja aineellisten tapojen ja saavutusten kokonaisuus
kuplautuminen = ilmiö, jossa algoritmien ohjaaman sisällön myötä ihminen näkee vain tietoa, joka on linjassa hänen ajatustensa kanssa
malinformaatio = tahallaan levitettyä väärää tietoa, jonka tarkoituksena on vahingoittaa jotain tiettyä ryhmää
misinformaatio = tahattomasti levitettyä väärää tietoa
vihapuhe = johonkin ryhmään (usein vähemmistöön) kohdistettua vihaa ja suvaitsemattomuutta ilmaisevaa tai niihin liittyvää puhetta
polarisaatio = erilaisten ryhmien välillä piilevä vastakkain asetteleva jännite, joka voimistuessaan johtaa konflikteihin
rasismi = rotuun tai etnisyyteen kohdistuva syrjintä
syrjintä = ihmisten eriarvoinen kohteleva, toisen asettaminen alempaan asemaan
vahvistusharha = taipumus omaksua maailmankuvaamme sopivaa tietoa ja jättää yhteensopimatonta tietoa huomiotta
valemedia = yleistermi väärää tietoa levittävistä median kanavista
vale uutinen = väärää tietoa levittävä uutinen
uskomusten pysyvyys = ilmiö, jossa muistamme helpoiten ensimmäisenä kuulemamme/oppimamme tiedon (vaikka se olisi väärä)
uskonto = uskomusten ja tapojen kokonaisuus, joka sisältää laajan oppijärjestelmän ja rituaaleja, ja johon kuuluu kokemus pyhyydestä